

thông tin giáo dục quốc tế

VIỆN NGHIÊN CỨU GIÁO DỤC – TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
115 Hai Bà Trưng, Quận I - TPHCM, ĐT: 8355100 - Fax: 8393883, Email: ciecerc@hcm.vnn.vn

LỜI NÓI ĐẦU

Để giúp các nhà nghiên cứu và quản lý giáo dục, các nhà giáo, sinh viên đại học sư phạm có thêm thông tin về tình hình phát triển giáo dục hiện nay ở các nước trên thế giới, bên cạnh “*Bản tin giáo dục*” (ra mỗi tháng 2 kỳ), bắt đầu từ tháng 1/2002, Viện Nghiên cứu Giáo dục tổ chức biên soạn thêm bản tin “**Thông tin Giáo dục Quốc tế**”, ra mỗi tháng một kỳ, bao gồm một số bài viết về các vấn đề quan trọng và có tính thời sự đang đặt ra cho giáo dục ở các nước, được trình bày dưới dạng những bài tổng thuật, lược thuật hay dịch từ nguyên tác, và “*Tư liệu Tham khảo Nghiên cứu Giáo dục*” ra ba tháng một kỳ, bao gồm các bài nghiên cứu chuyên sâu về những vấn đề giáo dục ở các nước cũng như ở Việt Nam.

Trung tâm Nghiên cứu & Giao lưu Văn hóa Giáo dục Quốc tế thuộc Viện NCGD là đơn vị được giao thực hiện hai bản tin này. Chúng tôi mong nhận được sự cộng tác và ý kiến đóng góp của bạn đọc để không ngừng nâng cao chất lượng của bản tin.

HỘI NGHỊ QUỐC TẾ LẦN THỨ HAI VỀ ĐẠI HỌC ĐẲNG CẤP THẾ GIỚI

**Tổ chức tại Đại học Giao Thông Thượng Hải
ngày 31-10 đến 3-11-2007**

Các trường đại học xưa nay đều hết sức chú ý đến hoạt động khoa học và vị trí của mình. Trong những năm gần đây điều này đã thành ra một hiện tượng liên quan tới khái niệm “đại học đẳng cấp thế giới”. Kết quả là ngày càng nhiều những trường đại học đặt ra mục tiêu “đạt danh hiệu đẳng cấp thế giới” cho họ trong bối cảnh ấy. Một số chính phủ các nước đang xây dựng những chuẩn mực nhằm xây dựng các đại học đẳng cấp thế giới cho đất nước họ.

Hội nghị Quốc tế Lần thứ nhất về Đại học Đẳng cấp Thế giới (WCU-1) đã được Trung tâm Nghiên cứu Đại học Đẳng cấp Thế giới và Viện Giáo dục Đại học của Đại học Giao thông Thượng Hải tổ chức năm 2005. Khoảng 30 đại biểu bao gồm các Hiệu trưởng của những trường nổi tiếng thế giới, đại diện các tổ chức quốc tế, các học giả và chuyên gia về giáo dục đại học đã tham dự Hội thảo và trao đổi những ý tưởng về đặc điểm, cách xếp hạng, mục tiêu chiến lược của các trường đại học đẳng cấp thế giới. Những bản tham luận chọn lọc đã được in thành sách dưới tiêu đề: “Đại học đẳng cấp thế giới và vấn đề xếp hạng: nhằm vào những mục tiêu xa hơn là thứ hạng”.

Hội nghị Quốc tế Lần thứ hai về Đại học Đẳng cấp Thế giới (WCU-1) được tổ chức ngày 31-10 đến 3-11-2007 tại Đại học Giao thông Thượng Hải (Trung Quốc) với các chủ đề sau:

1: Khái niệm về đại học đẳng cấp thế giới

2: Những chiến lược quốc gia nhằm xây dựng đại học đẳng cấp thế giới

3: Thực tiễn của việc xây dựng đại học đẳng cấp thế giới

4: Hợp tác và cạnh tranh giữa các trường đại học nghiên cứu

5: Đại học đẳng cấp thế giới - những quan điểm có tính chất quốc tế

Danh mục các báo cáo khoa học

1- “Xếp hạng đại học, việc quản trị và sức thu hút của nhà trường: bối cảnh

mới của nước Pháp”. **Prof. Andre Siganos**

2- “Xác định những cái tốt nhất: Xếp hạng những chương trình đào tạo đại học về khoa học tự nhiên xuất sắc nhất của châu Âu”. **Uwe Brandenburg and Prof. Detlef Mueller Boeling Weder**

3- “Việc đảm bảo chất lượng và thúc đẩy những thành tích xuất sắc trong hệ thống đại học của Thụy Sĩ”. **Prof. Hans.**

4- “Những nguyên tắc chính trong chiến lược xây dựng đại học đẳng cấp thế giới ở Nga”. **Prof. Vladimir Troyan.**

5- “Tái cấu trúc hệ thống Pháp về các đại học nghiên cứu và đại học đẳng cấp thế giới”. **Prof. Bertrand Bellon.**

6- “Thước đo của chất lượng nghiên cứu khoa học”. **Ulf Sandstrom.**

7- “Nâng cao chất lượng của các trường đại học qua việc xếp hạng ở Slovenia và vùng Danube”. **Prof. Ivan Rozman and Prof. Marko Marhl**

8- Phương hướng mới của chính sách giáo dục đại học Nhật Bản: Mâu thuẫn giữa lập luận toàn cầu và địa phương”. **Associate Prof. Akiyoshi Yonezawa**

9- “Những chiến lược hướng về các đại học đẳng cấp thế giới của các trường đại học Thái Lan”. **Assistant Prof. Kampechara Puriparinya**

10- “Kết hợp tầm nhìn, sứ mạng và hành động: Kinh nghiệm của Đại học Thanh Hoa trong việc xây dựng trường

đại học đẳng cấp thế giới”. **Prof. Jing Huan Shi**

11- “Chiến lược phát triển trường đại học đẳng cấp thế giới trong một bối cảnh phức tạp: trường hợp của Đại học Kỹ thuật Valencia”. **Prof. Jos“|Gin”|s Mora**

12- “Một bước tiến hướng về mục tiêu đại học nghiên cứu đẳng cấp thế giới: Trường Đại học Seoul” **Associate Prof. Gil Sun Song**

13- “Những gợi ý của việc xếp hạng trường đại học trên thế giới đối với chiến lược nghiên cứu của các trường và của quốc gia ở các nước nhỏ và phát triển”. **Dr. Tony Sheil**

14- “Việc theo đuổi tiêu điểm nghiên cứu của Trường Đại học Adelaide”. **Prof. Richard Russell**

15- “Đại học đẳng cấp thế giới ở các nước đang phát triển: Mô hình của Trường Đại học Jordanian (Đức)”. **Prof. Salem Al-Agtash**

16- “Giao lưu giáo dục: những gì các trường đại học đẳng cấp thế giới không nên tiếp thu từ nền giáo dục đại học Hoa Kỳ”. **Dr. Kathryn Mohrman**

17- “Chiến lược liên kết quốc tế của một trường đại học thiên về nghiên cứu: Trường hợp của Đại học Toronto”. **Anatoly Oleksiyenko**

18- “Các nhà khoa học tài năng và hiện tượng chảy máu chất xám trên toàn cầu”. **Nicola Owen**

19- “Tạo ra các trường đại học đẳng cấp thế giới ở các nước đang phát triển”. **Dr. Jamil Salmi**

THỬ THÁCH TRONG VIỆC XÂY DỰNG CÁC ĐẠI HỌC ĐẲNG CẤP QUỐC TẾ Ở CHÂU Á

Đối với tôi, đây là thời điểm hào hứng nhất, sôi động nhất và thử thách nhất đối với các trường đại học, dù tôi biết rằng có người nhận định một cách rầu rĩ rằng các trường đại học đang phải chịu đựng một áp lực chưa từng có trước đó. Điều này rõ ràng là một quan điểm chúng tôi đã nghe nhiều lần trong mấy năm qua ở Australia cũng khi khi tôi đến Canada, Đức và Anh quốc.

Ở Mỹ, về mặt khác, các trường đại học thiên về nghiên cứu cũng đang

khó khăn trong việc tìm nguồn tài trợ. Ở Trung Quốc, nhà nước chẳng những nhận thức rõ tầm quan trọng của hệ thống đại học nói chung, mà còn hết sức quyết tâm đẩy mạnh việc đưa một

số trường đại học Trung Quốc vào danh sách các đại học hàng đầu thế giới và coi đó như một chiến lược phát triển.

Tôi có một niềm tin chắc chắn- một cảm xúc mạnh mẽ đã lôi cuốn tôi và các đồng nghiệp làm việc tại Trường Đại học New South Wales này, rằng mặc cho những khó khăn kinh tế hiện thời, chúng ta có một cơ hội lịch sử tại vùng đất Châu Á này:

- Để phát triển những trường đại học không vượt trội ở bất cứ nơi nào trên thế giới;
- Để sử dụng những lĩnh vực tri thức đang được mở rộng hơn bao giờ hết và những tiện ích đáng kinh ngạc của kỹ thuật trong việc tạo ra chất lượng nghiên cứu và giảng dạy cao nhất.
- Để phục vụ sinh viên cũng như phục vụ cộng đồng đất nước và toàn cầu

Vậy Đẳng cấp Thế giới nghĩa là gì?

Trường đại học hiện đại thường là một tổ chức phức tạp và rộng lớn, với nhiều bên liên quan, ngày càng gia tăng tính chất liên hệ với một thế giới có tính cạnh tranh toàn cầu, và là một chủ đề được công chúng rất quan tâm xem xét

So với sự phức tạp của một trường đại học thì những tổ chức khác trong xã hội như ngân hàng thương mại, công ty xây dựng, hay xí nghiệp hóa xa..có vẻ chỉ là những cấu trúc đơn tế bào như thể một con a-mip.

Đối với các trường đại học, vị trí đẳng cấp thế giới được xây dựng trên uy tín và nhận thức- những thứ thường

được coi là chủ quan và không chắc chắn- và vị trí này đòi hỏi nhà trường có những hoạt động xuất sắc trên nhiều mặt.

Đứng đầu trong danh sách là Chất lượng của Giảng viên

Một trường đại học đẳng cấp thế giới sẽ được biết đến rộng rãi như một tổ chức xuất chúng, như một nơi mà những nhà khoa học hàng đầu muốn đến làm việc. Các nhà khoa học ở những trường khác sẽ muốn đầu quân về các trường đẳng cấp quốc tế, và các giảng viên hàng đầu sẽ lôi cuốn những sinh viên hàng đầu đến học. Quá trình này tự động diễn ra như một phản ứng xúc tác. Điều này nghĩa là một trường đại học như thế sẽ gần như chắc chắn phải là một đại học mạnh về nghiên cứu. Nó cũng phải làm tốt việc giảng dạy, nhưng trước hết và quan trọng hơn hết nó là nơi người ta muốn đến để trải nghiệm và liên kết với danh tiếng cũng như sự kính trọng của cộng đồng dành cho nhà trường. Hiển nhiên là nền tảng để xây dựng một bầu không khí như thế chính là chất lượng của đội ngũ cán bộ, đặc biệt là các nhà khoa học đang là giảng viên của trường.

Uy tín nghiên cứu là vấn đề cốt lõi

Mặc dù có một nhận thức phổ biến trong cộng đồng cho rằng những kết quả nghiên cứu của trường đại học mang lại những hiệu quả lớn lao và đáng giá, vẫn có một nhu cầu nhất định trong nền kinh tế ở tầm trung về những lợi ích cụ thể mà những công trình nghiên cứu ở trường đại học có thể mang lại.

Tôi không có ý thiên về mục tiêu nghiên cứu để làm hẹp những mục tiêu

của quốc gia, mà chỉ lưu ý rằng những thành công của Trường Đại học NSW là trong những lãnh vực sống còn đối với nước Úc. Chẳng hạn, một nghiên cứu có tầm cỡ thế giới của NSW về các tế bào quang điện và màng nhân tạo giúp cho điều trị trong y khoa, là một lãnh vực quan trọng có tác dụng trực tiếp và tức thì đối với quốc gia. Những sinh viên có liên quan đến công trình nghiên cứu trực tiếp dẫn tới kết quả thực tiễn này đã thu lượm được nhiều kinh nghiệm hết sức bổ ích.

Hoạt động nghiên cứu và cách thực hiện các công trình nghiên cứu của các trường sẽ kích thích quá trình học tập không ngừng của mọi giảng viên, và điều này sẽ tạo thành vốn liếng uy tín của trường, và cũng đặt nhà trường vào cái thế rủi ro. Nhưng đó không phải là điều dở, vì hệ thống này cần để duy trì một áp lực cần thiết cho những ai muốn được coi là tốt nhất. Một trường đại học được xem là đẳng cấp thế giới đối với thế hệ này rất có thể chẳng là cái gì trong mắt của thế hệ sau. Uy tín là thứ rất dễ biến đổi, cũng giống như sự thay đổi thường xuyên của giảng viên và sinh viên chính là thứ giữ cho danh tiếng thành ra có sức sống!

Tầm quan trọng của sinh viên tài năng

Trong quá khứ, cũng như trong tương lai, các trường đại học được coi là hàng đầu sẽ tuyển chọn những sinh viên sáng sủa thông minh nhất cho chương trình đào tạo bậc đại học của họ. Cuộc sống sẽ có những cơ hội thứ hai, và người ta sẽ có nhiều cơ hội thực hiện những chuyến du hành qua nhiều trường đại học khác nhau trong cả cuộc đời, nhưng những trường đại học được quan tâm tìm kiếm và chọn lựa nhiều nhất để theo học bằng đại học đầu tiên, sẽ có một ưu thế lớn trong việc nâng cao uy tín, cụ thể là trong bối cảnh những khả năng lựa chọn của người học diễn ra trong phạm vi quốc gia và thậm chí quốc tế. Nhiều người giỏi trong trường sẽ tạo ra hiệu ứng kích thích đặc biệt khiến những người còn lại, kể cả sinh viên cao học, cũng phải nỗ lực hết mình.

Một trường đại học đẳng cấp quốc tế sẽ hiện diện trên phạm vi quốc tế

Từ lâu các trường đại học đã quen với việc vượt ra khỏi biên giới quốc gia trong việc tuyển dụng cán bộ giảng dạy và nghiên cứu, trong việc thụ đắc kiến thức, và thậm chí cả trong việc tuyển sinh. Nhưng ngày nay, đối với các trường đại học, thế giới đang co cụm lại trong một thế trận phát triển ngày càng quen thuộc: sự toàn cầu hóa của nền kinh tế, mức độ lưu chuyển xuyên quốc gia cả trong thế giới thực và thế giới ảo, và quan trọng nhất, sự cởi mở tư tưởng đối với những mối liên kết quốc tế thông qua những mạng lưới pha lẫn giữa các hoạt động học tập, làm việc, tiêu thụ và giải trí.

Tôi đặc biệt bị thu hút bởi luận điểm của Martha Nussbaum về việc các trường đại học phải phấn đấu tạo ra các

công dân thế giới. “Chúng ta ngày càng thấy rõ là cần phải có những tri thức so sánh về nhiều nền văn hóa khác nhau để trả lời những câu hỏi mà cuộc sống đang đặt ra”.

Đây là chỗ tôi hình dung thấy những cơ hội tuyệt vời cho các trường đại học châu Á. ASEAN đã cho thấy sự hợp tác giữa các quốc gia trong vùng sẽ mang lại một sức mạnh to lớn như thế nào. Australia rất thiết tha với việc có một vai trò trong những bước phát triển ấy. Có một thử thách chính trong việc đào tạo những người trẻ tuổi cho thế giới ngày mai khi công nghệ thông tin đang biến thế giới chúng ta đang sống thành một ngôi làng toàn cầu nơi mà những người lãnh đạo cần có khả năng gắn với tri thức của thế giới và nhạy cảm trong giao tiếp với những nền văn hóa khác.

Tôi muốn được nhìn thấy sinh viên của các trường đại học đẳng cấp thế giới ở châu Á dành thời gian cho các nước trong vùng cũng nhiều như trong các chương trình học ở Châu Âu. Sinh viên nên có ít nhất một học kỳ - lý tưởng nhất là cả năm- học lấy một số tín chỉ ở các trường nước ngoài kết nghĩa. Tương tự như vậy, cán bộ giảng dạy cũng nên hợp tác theo quan điểm coi việc trở thành đồng tác giả trong các dự án nghiên cứu giữa nhiều trường của nhiều nước khác nhau là một tiêu chuẩn thực tiễn.

Nguồn lực thích hợp là một vấn đề đáng kể

Vấn đề chính phổ biến trên cả thế giới về chính sách nhà nước là ai sẽ cung cấp nguồn tài chính cho giáo dục đại học. Ở Australia, câu hỏi này có thể

được trả lời một cách đơn giản trong những năm của thập kỷ 60, khi chỉ 10% học sinh tốt nghiệp trung học vào đại học, còn ngày nay thì câu trả lời đã khác đi nhiều, bởi vì chúng ta đã bước vào một thiên niên kỷ mới với hơn 40% học sinh phổ thông vào đại học và cũng một con số như vậy bước vào đại học ở lứa tuổi muộn hơn. Trên đỉnh của hiện tượng này là sự gia tăng tính chất đại chúng của những khóa học và bằng cấp sau đại học.

Sự dịch chuyển hướng tới phổ niệm về giáo dục đại học toàn cầu và việc cung cấp tài chính cho nó đã làm thay đổi tình thế một cách rất đáng kể. Chỉ riêng việc nhà nước xử lý như thế nào vấn đề cân bằng nguồn lực nhà nước và tư nhân ở các trường đại học đã có ảnh hưởng lớn đến việc xác định cơ sở tồn tại của những trường đại học đẳng cấp thế giới. Một điều chắc chắn là danh hiệu đẳng cấp thế giới không thể có với giá rẻ, và không có một nguồn tài chính cũng cỡ đẳng cấp thế giới cho mục tiêu đạt được và duy trì danh hiệu này thì “tiêu chuẩn cao” chẳng qua chỉ là một lời nói hoa mỹ mà thôi.

Tác dụng đòn bẩy của các mạng lưới liên minh

Thập kỷ vừa qua đã chứng kiến sự bùng nổ việc ký kết các văn bản trao đổi hợp tác giữa các trường đại học ở nhiều nước khác nhau, cơ bản là để thực hiện các chương trình du học. Giờ đây với chủ nghĩa quốc tế mới và tình hình cạnh tranh ngày càng mạnh, tất cả các trường đại học đều cần có một chiến lược về liên minh liên kết nhằm theo đuổi mục tiêu “đẳng cấp quốc tế”. Một ví dụ tiêu biểu như vậy là Trường Universitas 21.

Được thành lập ở Melbourne năm ngoái, Universitas 21 gồm 18 trường thành viên tại 6 quốc gia trong đó có Trường Đại học New South Wales và Đại học Quốc gia Singapore. Universitas 21 đang tạo điều kiện thuận lợi không chỉ cho việc trao đổi giảng viên và sinh viên, mà còn tiến nhanh tới các mục tiêu sau:

- Công nhận lẫn nhau về các yêu cầu cấp bằng đối với các chương trình đào tạo của những trường thành viên;
- Hội nhập triệt để các chương trình đào tạo chuyên môn trong những lĩnh vực thí điểm, có khả năng dẫn đến những bằng cấp liên trường;
- Phát triển mạnh việc trao đổi cán bộ quản lý và chuyên viên trong những lĩnh vực như quản lý sinh viên, quản lý cơ sở vật chất thiết bị và các dịch vụ tài chính;
- Mở rộng tiếp cận đối với nguồn tài liệu học tập của các trường thành viên, các chương trình đào tạo thực hiện qua internet cũng như liên kết các sản phẩm trí tuệ;
- Được thông tin đầy đủ về những chuẩn mực của các lĩnh vực hoạt động.

Trường đại học đẳng cấp thế giới sẽ có nhiều chuyên ngành

Một trường đại học đẳng cấp thế giới sẽ dung nạp nhiều ngành học và lĩnh vực nghiên cứu, để bảo đảm sự đa dạng, cọ xát và liên thông giúp làm nảy sinh tư tưởng mới, điều này chỉ có

được khi những người tài giỏi và năng động với những nền tảng và truyền thống khác nhau được tập hợp lại. Có những trường tập trung vào một lĩnh vực chuyên ngành hẹp chẳng hạn trường y hay trường kỹ thuật, kế toán thậm chí cả công nghệ theo nghĩa rộng cũng sẽ nỗ lực để được công nhận ở tầm quốc tế, nhưng để có thể tạo ra một hình ảnh tốt về mặt yêu cầu học thuật, theo quan điểm của tôi, các trường cần phải có một chiều kích rộng hơn.

Tuy vậy, dung nạp nhiều ngành học khác nhau không phải là đầu tư cho tất cả các ngành học như nhau một khi đã được mở ra trong trường. Như chúng tôi đã thấy ở UNSW, ngân sách hạn chế nghĩa là những lựa chọn có tính chiến lược phải được đặt ra, và đó thường là những lựa chọn khó khăn.

Trường đại học đẳng cấp thế giới sẽ nhanh nhạy nắm bắt kỹ thuật mới

Trường đại học về cơ bản là nơi khám phá và chuyển giao tri thức mới, với sự tồn tại của sinh viên. Chi phí cho thiết bị nghiên cứu giờ đây là một khoản chi chủ yếu: vi mạch điện tử, NMR, quang phổ kế, các thiết bị chế tạo những cấu trúc nano, các thiết bị phân tích gen- tất cả đều đòi hỏi lên kế hoạch và có một nguồn tài chính đáng kể. Cũng như vậy, công nghệ truyền thông là một khoản chi cũng nhiều như các khoản chi cho giảng dạy đào tạo, và không có trường đại học đẳng cấp thế giới nào có thể giữ được vị trí ấy đơn giản bằng cách bơi đứng cả!

Trường đại học đẳng cấp thế giới phải có một nghệ thuật quản lý tuyệt vời

Dĩ nhiên một trường đại học kiệt xuất thực sự thì phải nổi bật về giảng dạy và nghiên cứu, nhưng đi cùng sự nổi bật đó và hỗ trợ cho nó sẽ là một hệ thống quản lý xuất sắc.

Với những áp lực tiếp tục gia tăng về nguồn lực, mỗi đồng tiền tiết kiệm được một cách hợp lý sẽ là một đồng tiền được sử dụng phục vụ cho chiến lược phát triển của nhà trường. Ngoài nhu cầu về hiệu quả nói chung như vậy, có một đòi hỏi bức bách về việc đầu tư sao cho có lợi nhất, về việc quản lý tài chính và thông tin về sinh viên nhằm cung cấp những thông tin kịp thời và chính xác cho giáo viên và các nhà nghiên cứu, để tiếp thị một cách sáng tạo, để xây dựng và nâng cao chất lượng cơ sở vật chất của trường, đặc biệt là khi sức ép về chi phí rất mạnh đối với những thứ định kỳ, và cần làm tốt tất cả những thứ linh tinh ấy nhằm bảo đảm cho các giáo viên và nhà nghiên cứu một nguồn tài chính tốt hơn với một thủ tục đơn giản hơn.

Thuật ngữ “quản lý tốt” không nên hiểu theo nghĩa xấu, mà thường được dùng để diễn đạt cách xử lý tốt sự căng thẳng hiện nay khá phổ biến ở các trường đại học ở nhiều quốc gia trong sự ngăn cách giữa các hoạt động chuyên môn và phong cách quản lý.

Những thử thách thực sự dù chưa được chính thức nhìn nhận

Nhiều trường đại học theo kiểu truyền thống nhìn hiện tượng “đại học ảo” với ít nhiều lo lắng, và thái độ đó không phải là không có lý. Một lý do là trường đại học ảo ném ra cho tất cả mọi người, cả các khách hàng và các nhà cung cấp, một nền kinh tế tri thức. Dù

được coi là hay hoặc dở, tri thức đang được mua và bán như những món hàng. Các viện nghiên cứu, các doanh nghiệp hành nghề tư vấn là những đối thủ cạnh tranh mới của các trường đại học trong nền kinh tế tri thức này.

Các trường đại học theo kiểu truyền thống của chúng ta đã có tính chất ảo qua hoạt động của mạng lưới công nghệ thông tin, đào tạo từ xa, qua tiếp cận internet và thư điện tử, qua các website cũng như các thiết bị nghiên cứu được vi tính hóa. Ngay cả với một trường đại học theo kiểu truyền thống, thì các phương pháp truyền thông giao tiếp, quá trình quản lý, việc sắp xếp cơ sở trang thiết bị và ngay cả quá trình nghiên cứu, giảng dạy và học tập cũng đều có thể thực hiện qua mạng trong nhiều trường hợp. Điều mà chúng ta đang làm là làm sao đạt đến sự cân bằng đúng đắn giữa sự tồn tại ảo và tồn tại thực thể.

Những thuộc tính ảo, được sử dụng một cách thận trọng, có thể đem một luồng sinh khí mới vào những liên minh chiến lược và giúp các trường ra khỏi trạng thái bị cô lập với số đông và có thể cạnh tranh trong một liên minh rộng hơn. Các khóa học về Luật So sánh và Chính trị So sánh có thể do các trường đại học ở các quốc gia khác nhau cùng liên kết để tổ chức giảng dạy. Sinh viên thậm chí có thể được nối kết với những đoàn thám hiểm ở những nơi rất xa địa điểm của nhà trường, cũng như có thể tham gia những cuộc thu thập và phân tích số liệu khi cần. Các khả năng là vô giới hạn.

Vậy thì tất cả phụ thuộc vào chỗ nó được tiến hành như thế nào, vào bản chất của việc sử dụng những lựa chọn

có tính chiến lược. Điều này đưa tôi tới kết luận trọng yếu nhất: có những lựa chọn phải quyết định, và có những chiến lược cần phải xác lập, và điều này càng đặc biệt quan trọng khi thời gian cần để xây dựng uy tín cho một trường đại học ngày nay đã được thu ngắn lại rất nhiều so với xưa kia.

Chủ nghĩa quốc tế mới

Các trường đại học từ lâu đã tìm kiếm những giảng viên tốt nhất và những tri thức mới nhất bên ngoài biên giới các quốc gia. Nhưng giờ đây việc tiếp cận cũng như sự gia tăng mạnh mẽ và một đa dạng của các mối liên kết quốc tế đã đưa chúng ta đến một mức độ mà những trường có tham vọng được công nhận là đẳng cấp thế giới không thể không lưu ý đến. Chủ nghĩa quốc tế mới sẽ kế thừa:

- Sự gia tăng nhanh chóng phong trào quốc tế của sinh viên, biểu hiện cả trong việc tuyển sinh quốc tế của các trường cũng như trong việc du học nước ngoài của học sinh các nước.

- Việc đào tạo các nhà giáo dục để làm việc hiệu quả trong khuôn khổ môi trường đa văn hóa

- Hợp đồng làm việc đối với các nhà khoa học đòi hỏi sự bài binh bố trận sao cho đội ngũ cán bộ của trường có ở cả trong nước lẫn nước ngoài vì nhu cầu này đang nảy sinh ngày càng nhiều.

- Tiếp thị các dịch vụ giáo dục trên quy mô quốc tế. Ngân sách của các trường ngày càng gắn chặt với các dịch vụ này.

- Những bằng cấp liên kết đào tạo hoặc do hai bên cùng ký giữa những trường có ý tưởng tương tự.

- Sự thích nghi của bộ khung giảng dạy/học tập trong bối cảnh quốc tế

- Những người theo học các chương trình cao học/tiến sĩ thường theo đuổi những chương trình đào tạo này ở nước ngoài, vì thị trường lao động có chuyên môn cao đã trở thành quốc tế hóa thực sự.

Nhưng có hàng loạt những cảnh báo cần thận trọng đã được nêu ra

Trước hết là tính chất quốc tế của các chương trình đào tạo bậc cử nhân. Trong lúc các chương trình đào tạo của Trường Đại học NSW sẽ có tính chất quốc tế theo nghĩa bám sát những thành tựu mới nhất của tri thức trên thế giới, nó cũng đồng thời được đặt trong bối cảnh của nước Úc.

Sinh viên quốc tế đến học tại các trường đại học của Úc nhằm trải nghiệm chiều kích của nước Úc, nên dù các trường ngày càng gắn với toàn cầu, việc quốc tế hóa không được mang ý nghĩa từ bỏ những khuôn khổ văn hóa đặc trưng của nước Úc và bó tay đầu hàng trước tính chất đồng nhất của các bằng cấp quốc tế. Tiêu chuẩn hóa có tính chất quốc tế là điều có thể chấp nhận được đối với thức ăn nhanh McDonald's, nhưng trường đại học lại là một câu chuyện hoàn toàn khác.

Vấn đề thứ hai cần lưu ý đối với chủ nghĩa quốc tế mới là sẽ có một cơ hội tuyệt vời cho các trường khi những sinh viên tốt nghiệp của mình lưu

chuyển qua lại xuyên biên giới quốc gia không bị cản trở bởi những đòi hỏi về thủ tục phiền toái. Những thủ tục này là một phiên bản mới của “hàng rào quan thuế”, một ý tưởng chẳng lấy gì làm hay ho cho lắm.

Quả thật là chúng ta cần đi xa hơn chứ không chỉ đơn giản là chấp nhận rằng các biên giới quốc gia cần được mở ra cho sự công nhận về chất lượng chuyên môn và đề đẩy mạnh một cách tích cực ý tưởng luân chuyển những người có bằng cấp chuyên môn trên phạm vi quốc tế.

Sẽ có những lựa chọn phải được quyết định, sẽ có những chiến lược cần được xác lập, và mặc dù đã từng có lúc

phải mất hàng thế kỷ để xây dựng uy tín cho một trường đại học danh tiếng, quãng thời gian ấy ngày nay đã được thu nhỏ lại, thậm chí đến mức không đáng kể. Bởi vì sự khám phá và chuyển giao tri thức diễn ra quá nhanh, và bởi vì có cả một sân chơi mới cho hợp tác cũng như cạnh tranh, các trường đại học đẳng cấp thế giới có thể xuất hiện chỉ sau đơn vị thập kỷ.

John Niland

Nguyên Hiệu Trưởng Trường University of New South Wales (Australia)

TS. Phạm Thị Ly dịch

(Nguồn: <http://www.onlineopinion.com.au/view.asp?article=997>)

Tư liệu tham khảo Nghiên cứu Giáo dục Quốc tế mong nhận được sự cộng tác về bài vở, thông tin và nhận xét góp ý của cán bộ, giáo viên và sinh viên trong trường.

Mọi thư từ bài vở xin liên lạc:

**Trung tâm Nghiên cứu Giao lưu Văn hóa Giáo dục Quốc tế
Viện Nghiên cứu Giáo dục (Trường Đại học Sư phạm TPHCM)**

Địa chỉ: 280 An Dương Vương, Quận 5, TPHCM, Việt Nam

ĐT: 8355100 Fax: 8393883 E-mail: ciecer@hcm.vnn.vn

Website: www.ier.hcmup.edu.vn

Chịu trách nhiệm nội dung: PGS. TS. Phạm Xuân Hậu

Biên tập: TS. Phạm Thị Ly

Trình bày: Dương Thị Ánh Vi

TÀI LIỆU LƯU HÀNH NỘI BỘ